

2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ JAVA

Η γλώσσα προγραμματισμού Java

Βασικό συντακτικό, ορισμός μεταβλητών,
έλεγχος ροής

ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ- ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ

Η μεταβλητή αντικείμενο Scanner

- Στα προηγούμενα παραδείγματα ορίσαμε μεταβλητές τύπου Scanner. Οι μεταβλητές αυτές είναι αντικείμενα της κλάσης Scanner.
- Τις ορίσαμε για να χρησιμοποιήσουμε τις μεθόδους της κλάσης Scanner ώστε να διαβάσουμε από την είσοδο.
- Όταν τις ορίσαμε χρησιμοποιήσαμε και την εντολή **new**:

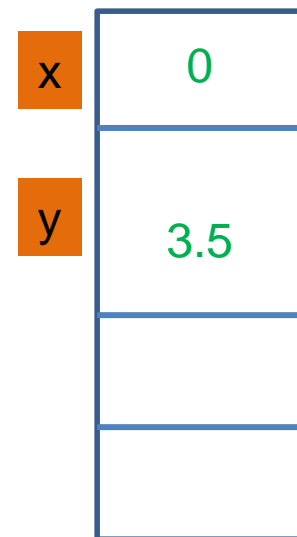
```
Scanner input = new Scanner(System.in) ;
```

- Τι κάνει η εντολή **new**? Δημιουργεί το αντικείμενο

Μεταβλητές πρωταρχικού τύπου

- Όταν **ορίζουμε** μια μεταβλητή πρωταρχικού τύπου (π.χ., **int x**, **double y**):
 - **Δεσμούμε** ένα κουτάκι κατάλληλου μεγέθους
 - 4 bytes για ένα int, 8 bytes για double
 - Το κουτάκι παίρνει το **όνομα** της μεταβλητής
 - Έχουμε πλέον τα κουτάκια **x, y**
- Όταν γίνει **ανάθεση τιμής**, μέσα στο κουτάκι αποθηκεύουμε **την τιμή της μεταβλητής**.
 - Το κουτάκι **x περιέχει** την τιμή 1, το κουτάκι **y περιέχει** την τιμή 3.5

```
int x = 1;  
double y = 3.5;
```


Μεταβλητές-αντικείμενα

- Τα πράγματα είναι διαφορετικά με τις μεταβλητές-αντικείμενα.
- Μια μεταβλητή-αντικείμενο πρέπει να την **ορίσουμε** και μετά να **δημιουργήσουμε** το αντικείμενο καλώντας την **new**.
- Παράδειγμα: Η κλάση Scanner

Ορισμός αντικειμένου

- Όταν **ορίζουμε** μια μεταβλητή μίας κλάσης (π.χ., **Scanner input**), πριν καλέσουμε τη new:
 - **Δεσμεύουμε** ένα κουτάκι μεγέθους 4 ή 8 bytes (για 32-bit, ή 64-bit λειτουργικά) **ανεξάρτητα από την κλάση**
 - Το κουτάκι παίρνει το **όνομα** της μεταβλητής
 - Το κουτάκι με διεύθυνση 0000 έχει το όνομα **input**
 - Η τιμή στο κουτάκι αρχικοποιείται στην τιμή **null**
 - Η τιμή null είναι η τιμή ενός “κενού” αντικειμένου που δεν έχει δημιουργηθεί ακόμη.

Scanner **input**;

input

Διεύθυνση μνήμης	Περιεχόμενα μνήμης
0000	null
0001	
0010	
0011	
0100	
0101	
0110	
0111	

Δημιουργία αντικειμένου – κλήση της new

- Η κλήση της **new** δεσμεύει τον χώρο μνήμης που χρειάζεται για την αποθήκευση του αντικειμένου τύπου Scanner.
 - Ο χώρος μνήμης αυτός είναι στην διεύθυνση 0011

```
Scanner input;  
input =  
    new Scanner(System.in);
```

	Διεύθυνση μνήμης	Περιεχόμενα μνήμης
input	0000	null
	0001	
	0010	
	0011	
	0100	
	0101	
	0110	
	0111	

Δημιουργία αντικειμένου – κλήση της new

- Η κλήση της **new** δεσμεύει τον χώρο μνήμης που χρειάζεται για την αποθήκευση του αντικειμένου τύπου Scanner.
 - Ο χώρος μνήμης αυτός είναι στην διεύθυνση 0011
- Η new **επιστρέφει** την διεύθυνση της χώρου μνήμης που δέσμευσε
 - Στο παράδειγμα επιστρέφει 0011

```
Scanner input;  
input =  
    new Scanner(System.in);
```

	Διεύθυνση μνήμης	Περιεχόμενα μνήμης
input	0000	null
	0001	
	0010	
	0011	
	0100	
	0101	
	0110	
	0111	

Δημιουργία αντικειμένου – κλήση της new

- Η κλήση της **new** δεσμεύει τον χώρο μνήμης που χρειάζεται για την αποθήκευση του αντικειμένου τύπου Scanner.
 - Ο χώρος μνήμης αυτός είναι στην διεύθυνση 0011
- Η new **επιστρέφει** την διεύθυνση της χώρου μνήμης που δέσμευσε
 - Στο παράδειγμα επιστρέφει 0011
- Η διεύθυνση **αποθηκεύεται** στο κουτάκι input

```
Scanner input;  
input =  
    new Scanner(System.in);
```

	Διεύθυνση μνήμης	Περιεχόμενα μνήμης
input	0000	0011
	0001	
	0010	
	0011	
	0100	
	0101	
	0110	
	0111	

Αναφορές

- Οι μεταβλητές-αντικείμενα κρατάνε την διεύθυνση του χώρου που έχει δεσμευτεί για το αντικείμενο.
- Η διεύθυνση αυτή λέγεται αναφορά.
- Λέμε ότι η μεταβλητή δείχνει στον χώρο μνήμης του αντικειμένου.
- Συγκριτικά οι μεταβλητές πρωταρχικού τύπου κρατάνε την τιμή της μεταβλητής.

```
Scanner input;  
input =  
    new Scanner(System.in);  
int x = 2;
```

	Διεύθυνση μνήμης	Περιεχόμενα μνήμης
input	0000	0011
	0001	
	0010	
	0011	
	0100	
	0101	
	0110	
x	0111	2

BPONXOI
IF-THEN-ELSE

Λογικές εκφράσεις και Λογικοί τελεστές

- **Λογικές σταθερές/τιμές:**
 - **true**: αληθές, **false**: ψευδές
- **Λογικοί τελεστές** για λογικές σταθερές και λογικές εκφράσεις
 - Άρνηση: **!B**
 - Λογικό ΚΑΙ: **(A && B)**
 - Λογικό Ή: **(A || B)**
- **Λογική έκφραση:** μια έκφραση που αποτιμάται σε μια λογική τιμή
- Παραδείγματα:
 - Έλεγχος ισότητας δύο μεταβλητών x,y **πρωταρχικού τύπου**: **(x == y)**
 - Χρήση του ΚΑΙ: **(x > 10 && x < 20)**
 - Χρήση του Ή: **(x < 10 || x > 20)**
 - Χρήση του NOT: **(!(x > 10 && x < 20))**
 - Κλήση λογικής συνάρτησης: **s.equals("hello") ;**

Έλεγχος ισότητας για πρωταρχικούς τύπους

- Για δύο μεταβλητές x, y πρωταρχικού τύπου (int , $double$, $boolean$)
 - Έλεγχος ισότητας: $(x == y)$
 - Έλεγχος ανισότητας: $(x != y)$ ή $(!(x == y))$
 - Μεγαλύτερο/Μικρότερο ή ίσο: $(x <= y)$, $(x >= y)$
- Παραδείγματα:

```
| int x = 10;  
| int y = 20;  
| boolean test1 = (x == y);  
| boolean test2 = (x != y);  
| boolean test3 = (x >= 10);  
| boolean test4 = (x%10 == 0 && y%10 == 0);  
| boolean test5 = (2*x+3*y > 50);
```

Έλεγχος ισότητας για αντικείμενα: equals

- Έλεγχος για μεταβλητές (**αντικείμενα**) που δεν είναι πρωταρχικού τύπου γίνεται με την μέθοδο **equals** :
 - Έλεγχος Ισότητας: **(x.equals(y))**
 - Ανισότητας: **(!x.equals(y))**
- Την μέθοδο equals ορίζεται όταν δημιουργούμε την κλάση.
- Αν δεν έχει οριστεί, θα την «ορίσει» η Java για σας, οπότε μπορείτε να την καλέσετε χωρίς να πάρετε compile error.
- Δεν κάνει αυτό που θέλουμε όμως. Ελέγχει αν οι δύο μεταβλητές αποθηκεύουν την ίδια αναφορά.

Έλεγχος ισότητας για Strings

- Αν έχουμε δύο μεταβλητές String για να ελέγξουμε αν έχουν την ίδια τιμή **πρέπει** να χρησιμοποιήσουμε την μέθοδο `equals`.
- Παράδειγμα:

```
| String firstString = "abc";  
| String secondString = "ABC";  
| boolean test1 = firstString.equals(secondString);  
| boolean test2 = firstString.equals("abc");
```

- Η παρακάτω εντολή **δεν είναι σωστή**

```
| boolean test3 = (firstString == secondString);
```

- Περνάει από τον compiler και σε κάποιες περιπτώσεις θα δουλέψει αλλά **δεν κάνει αυτό που θέλουμε**.

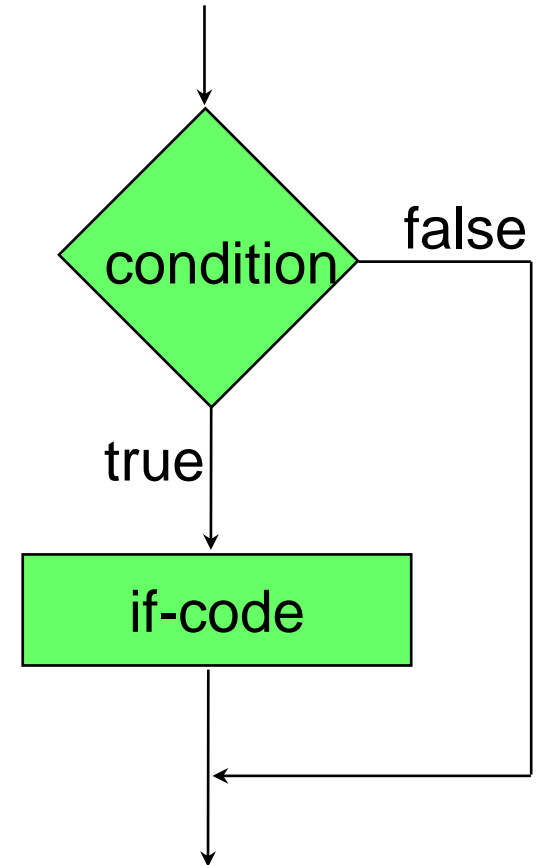
Βρόγχοι – Το if-then Statement

- Στην Java το **if-then statement** έχει το εξής συντακτικό

Η παρένθεση είναι απαραίτητη

```
if (condition)
{
    ...if-code block...
}
```

- Αν η **συνθήκη** είναι **αληθής** τότε εκτελείται το **block** κώδικα if-code. Εκτελείται ότι είναι μέσα στα άγκιστρα
- Αν η **συνθήκη** είναι **ψευδής** τότε το κομμάτι αυτό προσπερνιέται και συνεχίζεται η εκτέλεση.

Το condition είναι μια λογική έκφραση που αποτιμάται σε true ή false


```
import java.util.Scanner;

class IfTest1b
{
    public static void main(String[] args)
    {
        Scanner reader = new Scanner(System.in);
        int inputInt = reader.nextInt();
        boolean inputIsPositive = (inputInt > 0)
        if (inputIsPositive) {
            System.out.println(inputInt +
                               " is positive");
        }
    }
}
```

Ακόμη και αν δεν το προσδιορίσουμε ελέγχει για true

Programming Style: Λογικές μεταβλητές

- Συνηθίζεται όταν ορίζουμε **λογικές μεταβλητές** το **όνομα** τους να είναι αυτό που εκφράζει την περίπτωση που η μεταβλητή αποτιμάται **true**.

```
int x = 10;  
boolean xIsPositive = (x > 0);  
boolean xIsNegative = (x < 0);  
boolean xIsNotPositive = !xIsPositive;
```

- Αυτό βολεύει για την εύκολη ανάγνωση του προγράμματος όταν χρησιμοποιούμε την μεταβλητή

```
if (xIsPositive) {  
    System.out.println("Variable x is positive");  
}
```

- Το ίδιο ισχύει και όταν αργότερα θα ορίζουμε **μεθόδους** που επιστρέφουν λογικές τιμές
 - Π.χ., για τα Strings υπάρχει η μέθοδος **equals** που γίνεται true όταν έχουμε ισότητα και η μέθοδος **isEmpty** που είναι true όταν έχουμε άδειο String.

```
import java.util.Scanner;

class IfTest1b
{
    public static void main(String[] args)
    {
        Scanner reader = new Scanner(System.in);
        int inputInt = reader.nextInt();
        boolean inputIsPositive = (inputInt > 0)
        if (!inputIsPositive){
            System.out.println(inputInt +
                               " is negative");
        }
    }
}
```

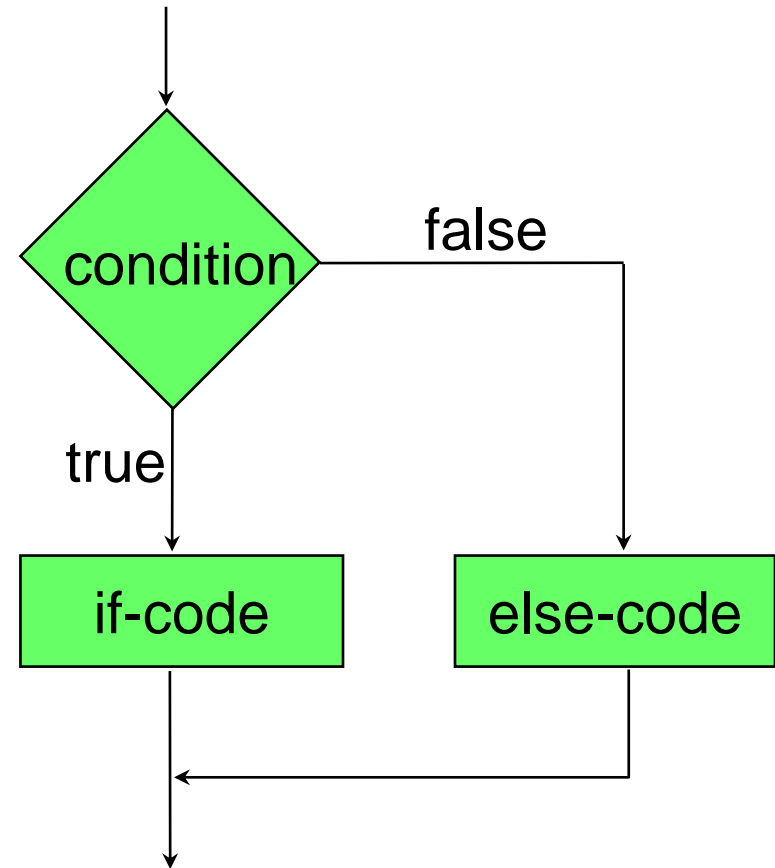
Έλεγχος για false

Βρόγχοι – Το if-then-else Statement

- Στην Java το **if-then-else statement** έχει το εξής σΥΝΤΑΚΤΙΚΌ

```
if (condition) {  
    ...if-code block...  
}else{  
    ...else-code block...  
}
```

- Αν η **συνθήκη** είναι **αληθής** τότε εκτελείται το block κώδικα if-code
- Αν η **συνθήκη** είναι **ψευδής** τότε εκτελείται το block κώδικα else-code.
- Ο κώδικας του if-code block ή του else-code block μπορεί να περιέχουν ένα άλλο (**φωλιασμένο (nested)**) if statement
- **Προσοχή**: ένα **else** clause ταιριάζεται με το **τελευταίο** ελεύθερο **if** ακόμη κι αν η στοίχιση του κώδικα υπονοεί διαφορετικά.

If-Then-Else block

- Στα παραδείγματα που είδαμε ορίσαμε το if-code block και το else-code block χρησιμοποιώντας τα άγκιστρα { }
- Αν ο κώδικας μέσα στο block είναι **μόνο μια εντολή** τότε μπορούμε να μην βάλουμε τα άγκιστρα
- Αυτοί οι δύο κώδικες είναι ισοδύναμοι:

```
if (x > 0)
    s = "positive";
else
    s = "not positive";
```

```
if (x > 0) {
    s = "positive";
} else {
    s = "not positive";
}
```

- Αυτό είναι εύκολο να προκαλέσει λάθη, και δεν θα το χρησιμοποιούμε ποτέ στα προγράμματα μας. **Θα βάζουμε πάντα τα άγκιστρα**
 - Εκτός από μια πολύ ειδική περίπτωση: **else if**

else if: έλεγχος πολλαπλών επιλογών

- Για να ελέγξουμε πολλαπλά ενδεχόμενα, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε την δομή:
 - `if, else if, else if, ..., else if, else`
- Δεν υπάρχει ειδική εντολή `elif` όπως στην `python`. Απλά χρησιμοποιούμε μια φωλιασμένη `if` μετά την `else`.
- Ο κώδικας στα αριστερά είναι ουσιαστικά ίδιος με αυτόν στα δεξιά.
- Χρησιμοποιούμε το αριστερό συντακτικό γιατί είναι πιο κατανοητό

```
if (x == 0) {
    s = "zero";
} else if (x == 1) {
    s = "one";
} else {
    s = "non binary";
}
```

```
if (x == 0) {
    s = "zero";
} else {
    if (x == 1) {
        s = "one";
    } else {
        s = "non binary";
    }
}
```

```
import java.util.Scanner;
```

Έλεγχος πολλαπλών επιλογών

```
class IfTest3
```

```
{
```

```
    public static void main(String[] args)
```

```
    {
```

```
        Scanner reader = new Scanner(System.in);
```

```
        int inputInt = reader.nextInt();
```

```
        if (inputInt > 0){
```

```
            System.out.println(inputInt +  
                                " is positive");
```

```
        }else if (inputInt < 0){
```

```
            System.out.println(inputInt +  
                                " is not positive");
```

```
        }else{
```

```
            System.out.println(inputInt + " is zero");
```

```
        }
```

```
    }
```

```
}
```

Προσοχή!

ΛΑΘΟΣ!

```
if( i == j )
    if ( j == k )
        System.out.print(
            "i equals k");
else
    System.out.print(
        "i is not equal to j");
```

Το else μοιάζει σαν να πηγαίνει με το μπλε else αλλά ταιριάζεται με το τελευταίο (πράσινο) if

ΣΩΣΤΟ!

```
if( i == j ){
    if ( j == k ){
        System.out.print(
            "i equals k");
    }
}
else {
    System.out.print(
        "i is not equal to j");
}
```

Πάντα να βάζετε { } στο σώμα των if-then-else statements.
Πάντα να στοιχίζετε σωστά τον κώδικα.

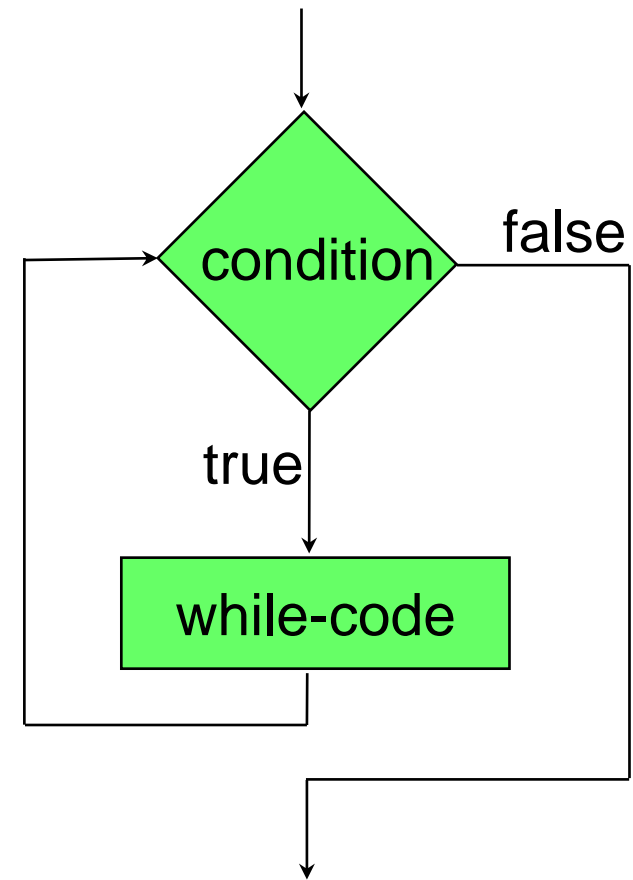
ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ
WHILE, FOR

Επαναλήψεις - While statement

- Στην Java το **while statement** έχει το εξής ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

```
while (condition)
{
    ...while-code block...
}
```

- Αν η **συνθήκη** είναι **αληθής** τότε εκτελείται το block κώδικα while-code
- Ο **while-code block** κώδικας υλοποιεί τις επαναλήψεις και **αλλάζει την συνθήκη**.
- Στο **τέλος του while-code** block η συνθήκη **αξιολογείται εκ νέου**
- Ο κώδικας επαναλαμβάνεται **μέχρι** η συνθήκη να γίνει **ψευδής**.
- Μέσα στο while-code block πρέπει να αλλάζει κάτι ώστε να γίνει ψευδής η συνθήκη.

Παράδειγμα

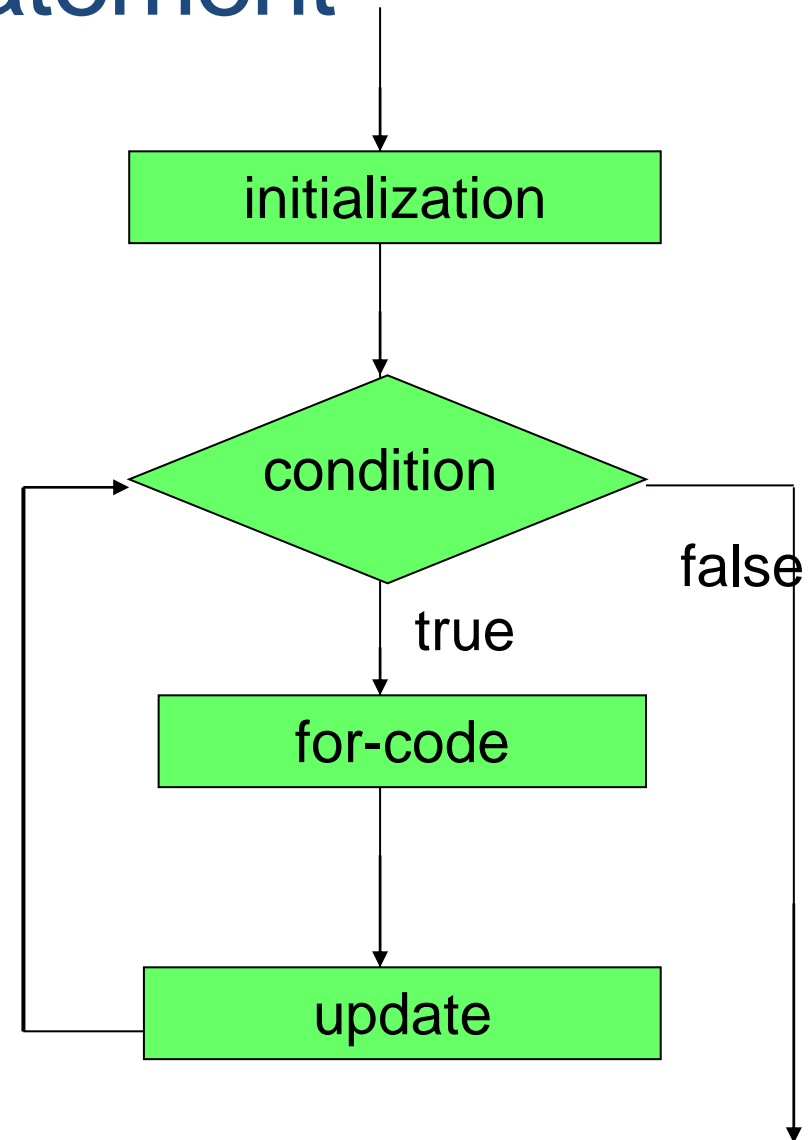
```
Scanner inputReader = new Scanner(System.in);  
String input = inputReader.next();  
  
while(input.equals("yes"))  
{  
    System.out.println("Do you want to continue?");  
    input = inputReader.next();  
}
```

Επαναλήψεις – for statement

- Στην Java το **for statement** έχει το εξής ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

```
for (initialization;  
    condition;  
    update)  
{  
    ...for-code block...  
}
```

- Το όρισμα του for έχει 3 κομμάτια χωρισμένα με ;
 - Την **αρχικοποίηση (initialization section)**: εκτελείται πάντα μία μόνο φορά
 - Τη **λογική συνθήκη (condition)**: εκτιμάται πριν από κάθε επανάληψη.
 - Την **ενημέρωση (update expression)**: υπολογίζεται μετά το κυρίως σώμα της επανάληψης.
 - Ο κώδικας επαναλαμβάνεται **μέχρι** η συνθήκη να γίνει **ψευδής**.

Παράδειγμα

Ορισμός της **τοπικής** μεταβλητής **i**

```
for (int i = 0; i < 10; i = i+1)
{
    System.out.println("i = " + i);
}
```

Ανάθεση: υπολογίζεται η τιμή του $i+1$ και ανατίθεται στη μεταβλητή i .

- Ισοδύναμο με **while**

```
int i = 0;
while (i < 10)
{
    System.out.println("i = " + i);
    i = i+1;
}
```


Παράδειγμα

```
for(int i = 0; i < 10; i ++)  
{  
    System.out.println("i = " + i);  
    i = i+1;  
}
```

`i++` ισοδύναμο με το `i = i+1`

- Ισοδύναμο με **while**

```
int i = 0;  
while(i < 10)  
{  
    System.out.println("i = " + i);  
    i ++;  
}
```

Χρήση του for-loops

- Το for-loop χρησιμοποιείται για την υλοποίηση ενός μετρητή, ώστε να κάνουμε ένα συγκεκριμένο αριθμό από επαναλήψεις
- Αν θέλουμε να κάνουμε K επαναλήψεις ο κώδικας μας θα είναι:

```
for (int  $i = 0$ ;  $i < K$ ;  $i++$ )  
{  
    ...  
}
```

- Ξεκινάμε τον μετρητή i από το μηδέν και πάμε μέχρι $K-1$.
- Αυτό μας βοηθάει και όταν διατρέχουμε τις θέσεις ενός πίνακα.
- Αυτή είναι μια άλλη συχνή χρήση του for-loop